

Uchwała Nr 8.114.2023
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie
z dnia 14 marca 2023 r.

w sprawie orzeczenia nieważności w części uchwały Nr LIII/541/2023 Rady Gminy Michałowice z dnia 7 lutego 2023 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Michałowice dotyczącej zakupu przydomowego kompostownika w ramach programu „Kompostownik”.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:**

§ 1

Orzeka o nieważności w części uchwały Nr LIII/541/2023 Rady Gminy Michałowice z dnia 7 lutego 2023 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Michałowice dotyczącej zakupu przydomowego kompostownika w ramach programu „Kompostownik”, tj.:

- 1) Załącznika nr 1 do Wniosku o udzielenie dotacji celowej oraz Załącznika nr 1 do Wniosku o rozliczenie dotacji celowej, w zakresie wyrazów, cyt. „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”;
- 2) Załącznika nr 2 do Wniosku o udzielenie dotacji celowej oraz Załącznika nr 3 do Wniosku o udzielenie dotacji celowej, w zakresie wyrazów, cyt. „Świadomy/a odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, wynikającej z art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) oraz na podstawie art. 75 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.)”, z powodu istotnego naruszenia art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.), art. 233 § 2 i § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.) oraz § 135 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283).

§ 2

Na niniejszą uchwałę Gminie Michałowice służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 15 lutego 2023 r. wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwała Nr LIII/541/2023 Rady Gminy Michałowice z dnia 7 lutego 2023 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Michałowice dotyczącej zakupu przydomowego kompostownika w ramach programu „Kompostownik”.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, ww. uchwała podlega nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje.

W podstawie prawnej badanej uchwały wskazano m.in. przepisy art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

W Załączniku nr 1 do Wniosku o udzielenie dotacji celowej, pn. „Oświadczenie o prawie do dysponowania nieruchomością” oraz w Załączniku nr 1 do Wniosku o rozliczenie dotacji celowej, pn. „Oświadczenie o wykonaniu zadania zgodnie z przeznaczeniem” zawarto zapis, cyt. „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Dalej w Załączniku nr 2 do Wniosku o udzielenie dotacji celowej, pn. „Oświadczenie o nieotrzymaniu pomocy de minimis/pomocy de minimis w rolnictwie/pomocy de minimis w rybołówstwie” oraz w Załączniku nr 3 do Wniosku o udzielenie dotacji celowej, pn. „Oświadczenie o otrzymanej pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie, pomocy de minimis w rybołówstwie” zawarto zapis, cyt. „Świadomy/a odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, wynikającej z art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) oraz na podstawie art. 75 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.)”.

Zarówno przepisy art. 403 ust. 5 ustawy – Prawo ochrony środowiska, jak i żaden inny przepis obowiązującego prawa, nie dają podstaw do wprowadzenia przez organ stanowiący gminy, w aktach prawa miejscowego, zobowiązania do złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia (informacji).

Kolegium Izby zwraca uwagę, że ustawowego upoważnienia dla organu stanowiącego w tym zakresie nie można domniemywać oraz że normowanie w akcie prawa miejscowego innych kwestii, niż te, które wynikają z delegacji ustawowej, nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa i przekracza zakres upoważnienia określony tymi przepisami.

Kolegium Izby zauważa, iż zgodnie z art. 233 § 1 Kodeksu karnego, odpowiedzialność karną ponosi ten, kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę. Warunkiem odpowiedzialności jest ponadto, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie (art. 233 § 2 Kodeksu karnego). Przepisy powyższe stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej (art. 233 § 2 i § 6 Kodeksu karnego). Ze wskazanych przepisów wynika, iż odpowiedzialności karnej może podlegać - po wypełnieniu przesłanek z art. 233 Kodeksu karnego - wyłącznie osoba składająca zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, jak też osoba składająca oświadczenie, o ile przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Tymczasem w rozpatrywanej sprawie brak jest takiej podstawy wynikającej z ustawy.

Nie budzi wątpliwości, że badana uchwała Rady Gminy Michałowice jest aktem prawa miejscowego, stosownie do art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. W świetle art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, organy samorządu terytorialnego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie ustanawiają akty prawa miejscowego, obowiązujące na obszarze działania tych organów. Wyklucza to dopuszczalność wyjścia aktem prawa miejscowego poza granice upoważnienia ustawowego.

W odniesieniu do aktów prawa miejscowego znajdują zastosowanie przepisy § 135 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, zgodnie z którymi w uchwale zamieszcza się przepisy prawne regulujące sprawy z przekazanego upoważnieniem zakresu. Oznacza to, że akt podjęty na podstawie ustawowego upoważnienia może regulować tylko i wyłącznie sprawy przekazane tym upoważnieniem.

Mając na uwadze ustalony stan faktyczny i prawny, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło, jak w sentencji uchwały.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski